

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RAPORTU FINANSOWEGO SA ZA 2003 ROK

Dodatkowe noty objaśniające sporządzone zostały zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 roku (Dz. U. Nr 139, poz. 1569) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 19 marca 2002 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 31 poz. 28)

1. Struktura koncentracji zaangażowania BRE Banku SA w poszczególne podmioty, branże, grupy kapitałowe wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem.

Portfel kredytowy

Branże wg EKD	Zadłużenie kapitałowe (tys. PLN)	Udział w portfelu (w%)
Handel hurtowy i komisowy *(51)	1 543 023	12,5%
Ubezpieczenia. i fundusze emerytalno – rentowe (66)	1 500 002	12,1%
Pośrednictwo finansowe** (65)	1 385 082	11,2%
Obsługa nieruchomości (70)	761 141	6,2%
Produkcja art. spożywczych i napojów (15)	568 763	4,6%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (40)	357 565	2,9%
Produkcja wyr. z surowców niemetalicznych pozostałych (26)	354 507	2,9%
Poczta i telekomunikacja (64)	330 605	2,7%
Produkcja metali (27)	323 807	2,6%
Produkcja drewna i wyrobów z drewna (20)	286 174	2,3%
Budownictwo (45)	249 166	2,0%
Razem	7 659 836	62,0%

* z wyjątkiem handlu pojazdami mechanicznymi i motocyklami

** z wyjątkiem ubezpiec. i funduszy emerytalnych

Wymienione wyżej branże są działami, których łączne zaangażowanie stanowi 62 % portfela kredytowego. Według najnowszego opracowania *Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową* ryzyko inwestycyjne tych działów (w 5 stopniowej skali – tj.: małe, średnie, podwyższone, wysokie i bardzo wysokie) – było oceniane następująco:

1. Handel hurtowy i komisowy -	średnie
2. Ubezpieczenia. i fundusze emerytalno – rentowe -	małe
3. Pośrednictwo finansowe -	bardzo wysokie
4. Obsługa nieruchomości -	podwyższone
5. Produkcja art. spożywczych i napojów -	małe
6. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energ. elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę	średnie
7. Produkcja wyr. z surowców niemetalicznych pozostałych-	podwyższone
8. Poczta i telekomunikacja -	średnie
9. Produkcja metali -	bardzo wysokie
10. Produkcja drewna i wyrobów z drewna	średnie
11. Budownictwo -	wysokie

1. *Handel hurtowy i komisowy* -Bank koncentruje się na współpracy z dużymi firmami należącymi do renomowanych, międzynarodowych korporacji oraz z grupą mniejszych klientów, którzy specjalizują się w lokalnym handlu hurtowym. W 2003 roku nastąpiła stabilizacja poziomu ryzyka w branży. Pojawiająca się poprawa koniunktury gospodarczej w kraju, korzystnie wpływa na perspektywy wzrostu popytu krajowego, co z kolei pozytywnie wpłynie na poziom ryzyka w handlu detalicznym i hurtowym w 2004 r. Następować będzie dalsza konsolidacja branży, przy wzrastającej konkurencji rynkowej, zwłaszcza ze strony dużych sieci handlowych.

2. Zaangażowanie w *ubezpieczenia i fundusze emerytalno- rentowe* dotyczy w zasadzie jednego klienta o niskim stopniu ryzyka.

3. Przeważająca większość podmiotów z obszaru *pośrednictwa finansowego* to spółki leasingowe, należące do krajowych lub zagranicznych banków bądź też do światowych koncernów samochodowych, które w ten sposób finansują sprzedaż bądź leasing pojazdów produkowanych przez spółki ze swojej grupy. Choć są to podmioty o zróżnicowanej kondycji finansowej, to z uwagi na stabilnych i dobrych inwestorów strategicznych, ryzyko ich finansowania można uznać za ograniczone.

4. BRE Bank SA finansuje głównie przedsięwzięcia na rynku nieruchomości biurowych, magazynowych i handlowych. Niewielkie zaangażowania występują także na rynku nieruchomości mieszkaniowych i hoteli. Ograniczenie ryzyka odbywa się poprzez finansowanie transakcji jako wydzielonych projektów w formie spółek specjalnego przeznaczenia, co daje Bankowi znaczący stopień kontroli nad realizacją oraz aktywami przedsięwzięcia stanowiącymi jednocześnie zabezpieczenie ekspozycji. Bank dokonuje szczegółowej analizy finansowej przedsięwzięcia koncentrując się na projektach dobrze przyjętych przez rynek, o znaczącym stopniu wynajęcia powierzchni lub realizowanych pod konkretne zamówienie.

5. Dział *produkcja artykułów spożywczych i napojów* obejmuje wiele różnorodnych branż spożywczych. Spośród nich BRE Bank najbardziej zaangażowany jest w kredytowanie *zakładów mięsnych* (wiele z nich jest zrzeszonych w branżowe grupy kapitałowe) i produkcję napojów (w tym alkoholowych). Akcja kredytowa koncentruje się na dużych przedsiębiorstwach, które często należą do silnych grup kapitałowych lub są spółkami publicznymi.

6. Finansując przedsięwzięcia związane z energetyką tj. branżę *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* Bank oprócz dywersyfikacji ryzyka bierze pod uwagę uwarunkowania związane z ryzykiem sektorowym. W ramach branży finansowane są przedsiębiorstwa zajmujące się zarówno wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepłej jak i jej dystrybucją. Działają one od dawna na polskim rynku, posiadają stałych odbiorców lub też są powiązane kapitałowo z renomowanymi firmami zagranicznymi.

7. Klientami banku z branży *produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych* są firmy o bardzo dużym zróżnicowaniu, co do zakresu produkcji. Branża zdominowana jest przez produkcję materiałów budowlanych i innych produktów wykorzystywanych w budownictwie. Podwyższony poziom ryzyka wynika zatem z silnych związków z budownictwem, które w dalszym ciągu zaliczane jest do kategorii wysokiego ryzyka. Sygnały ożywienia, które pojawiły się w gospodarce w 2003 stwarzają podstawy do poprawy sytuacji i obniżenia ryzyka inwestycyjnego w średnioterminowej perspektywie w obu w/w branżach.

8. Branża *poczta i telekomunikacja* rozwija się w dalszym ciągu dynamicznie, występuje ciągle niezaspokojony popyt na usługi telekomunikacyjne, zarówno stacjonarne, jak i bezprzewodowe. Wszyscy trzej operatorzy bezprzewodowi osiągają satysfakcjonujące wyniki finansowe, kondycja głównego operatora telefonii stacjonarnej nie budzi zastrzeżeń, nadal niesatysfakcjonująca jest kondycja małych operatorów lokalnych. Bank koncentruje jednak swoje zaangażowanie na głównych operatorach.

9. *Produkcja metali* należy od wielu lat do sektorów obciążonych największym ryzykiem inwestycyjnym w polskiej gospodarce. Jednak konieczność ograniczenia mocy przerobowych polskich hut w ramach zobowiązań międzynarodowych, stymuluje procesy restrukturyzacyjne i prywatyzacyjne przedsiębiorstw. Bank skupia się na współpracy z najlepszymi podmiotami tej branży, posiadającymi ustabilizowaną pozycję rynkową oraz dobre perspektywy, wynikające bądź to z pomyślnie zakończonych procesów restrukturyzacyjnych bądź z pozyskania silnych inwestorów branżowych. Dodatkowo finansowanie to jest należycie zabezpieczone.

10. Ryzyko w przemyśle *produkcja drewna i wyrobów z drzewa* uległo zmniejszeniu, co jest wynikiem korzystnych warunków rynkowych oraz przeprowadzonych inwestycji modernizacyjnych przez główne podmioty w branży. Stabilny poziom ryzyka inwestycyjnego jest w znacznym stopniu determinowany poprawą koniunktury w przemyśle meblarskim, który jest znaczącym odbiorcą produkcji przemysłu drzewnego. Ryzyko w przemyśle meblarskim oceniane jest jako małe. Zarówno przemysł drzewny jak i meblarski jest w dużym stopniu nastawiony na eksport, co przy silnym euro sprzyja wzrostowi i opłacalności produkcji.

11. *Budownictwo ogólne* i inżynieria lądowa nadal nie odnotowuje znaczącej poprawy. Powstają dodatkowe ryzyka w związku z wprowadzeniem wyższej stawki VAT w budownictwie. Budowa autostrad i dróg, chociaż ma bardzo dobrą perspektywę wzrostu uzależniona jest głównie od sposobu finansowania projektów infrastrukturalnych ze środków unijnych. Bank wypracował model finansowania tych podmiotów z sektora, które korzystają ze wsparcia swoich zagranicznych inwestorów, lub realizują kontrakty finansowane ze środków pomocowych UE.

Inwestycje kapitałowe

Zaangażowanie kapitałowe BRE Banku SA w poszczególnych branżach wynosi:

- Zarządzanie aktywami – 52,4% ogólnego zaangażowania kapitałowego,
- Telekomunikacja Media Technologia (TMT) – 22,3% ogólnego zaangażowania kapitałowego,
- Bankowość korporacyjna i bankowość inwestycyjna – 10,8% ogólnego zaangażowania kapitałowego.

1. Zaangażowanie w podmioty pionu *zarządzania aktywami* (PTE Skarbiec-Emerytura SA, Skarbiec Asset Management Holding SA) ma charakter długoterminowy i jest ściśle związane ze strategią Banku. Dzięki połączeniu spółek asset management w SAMH, a także fuzji OFE Skarbiec Emerytura i OFE Ego spółki uzyskały lepszą pozycję rynkową poprzez racjonalizację kosztów operacyjnych i wykorzystanie efektów synergii, a tym samym poprawę konkurencyjności oferty. Ryzyko tych zaangażowań związane jest w głównej mierze ze zmiennością koniunktury na krajowym rynku kapitałowym, niepewnością co do zmian podatkowych oraz ogólną sytuacją gospodarczą. Z drugiej strony spada niepewność dotycząca nowych uregulowań prawnych dla funduszy emerytalnych i inwestycyjnych ze względu na

finalną fazę prac legislacyjnych. Każda z tych spółek posiada relatywnie wysoki udział w swoim segmencie rynku. Rynek usług zarządzania aktywami jest obecnie jedną z najszybciej rozwijających się gałęzi polskiej gospodarki. Przewidywania dotyczące dalszego dynamicznego rozwoju tychże spółek związane są z perspektywą wejścia Polski do Unii Europejskiej, poprawą zamożności społeczeństwa i zwiększoną skłonnością do oszczędzania, a w dalszej perspektywie możliwościami ekspansji na rynki Europy Centralnej i Wschodniej.

2. Zaangażowanie w branżę *Telekomunikacja Media Technologia* („TMT”) dotyczy tylko jednej spółki i traktowane jest jako długoterminowa inwestycja Banku. Uwarunkowane jest to przede wszystkim faktem, iż branża ta charakteryzuje się wysokimi potrzebami kapitałowymi oraz długim (kilkuletnim) okresem zwrotu z inwestycji. Obecnie na rynku TMT obserwowane są istotne zmiany włącznie z procesami restrukturyzacyjnymi. W związku z tym należy oczekiwać, że przyniosą one poprawę rentowności i płynności branży. Zwiększone ryzyko inwestycyjne branży TMT charakteryzuje się jednocześnie oczekiwaniem realizacji wyższych zysków. Możliwości wyjścia z omawianych inwestycji są w znacznym stopniu uzależnione od oceny branży na rynkach światowych oraz nastrojów panujących na polskim rynku giełdowym.

3. Inwestycje kapitałowe w akcje spółek działających w obszarze *bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej* wiążą się z długookresową strategią Banku. Działania strategiczne Banku w tym zakresie zmierzają w kierunku stworzenia kompleksowej oferty usług finansowych dla podmiotów gospodarczych. Inwestycje kapitałowe Banku w tego rodzaju spółki, działające na rynku usług leasingowych, faktoringowych oraz bankowości hipotecznej należy zaliczyć do grupy rentownych inwestycji Banku. Każda ze spółek tworzących linię biznesową w zakresie bankowości korporacyjnej zajmuje mocną pozycję na rynku, w szczególności spółki faktoringowe działające na rynkach austriackim, węgierskim i czeskim. Przewidywania dotyczące trwałego ożywienia gospodarczego w Polsce powinny przyczynić się do umocnienia pozycji rynkowych poszczególnych spółek na rynku krajowym. Współpraca pomiędzy krajowymi i zagranicznymi spółkami BRE Banku (głównie w zakresie faktoringu) pozwala z kolei na ograniczenie ryzyka międzynarodowego. Biorąc pod uwagę osiągnięte dotychczas wyniki finansowe spółek oraz perspektywy ich rozwoju związane z upowszechnieniem zróżnicowanych form pozyskiwania finansowania oraz rosnącą w tym zakresie świadomością przedsiębiorców, ten rodzaj działalności należy ocenić jako charakteryzujący się małym stopniem ryzyka.

Koncentracja zaangażowania Banku w poszczególne podmioty i grupy kapitałowe (zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe):

Podmioty

	w tys. zł	udział w ogólnym zaangażowaniu brutto
Klient 1	1.533.116	5,7%
Klient 2	1.506.657	5,6%
Klient 3	1.323.142	4,9%
Klient 4	976.760	3,6%
Klient 5	944.461	3,5%
Klient 6	743.414	2,8%
Klient 7	624.676	2,3%
Klient 8	487.515	1,8%
Klient 9	296.844	1,1%
Klient 10	246.859	0,9%

Powyższe pozycje obejmują całość zaangażowania wobec wymienionych klientów tj. zarówno zaangażowanie kredytowe jak i zaangażowanie inwestycyjne (z tytułu posiadanych papierów wartościowych), a także zaangażowanie pozabilansowe (gwarancje, akredytywy, kwoty niewykorzystanych kredytów).

Pierwsza pozycja dotyczy głównie gwarancji wykupu euroobligacji wyemitowanych przez spółkę zależną od Banku. Drugie z kolei zaangażowanie stanowi kredyt udzielony jednostce budżetowej. Zaangażowanie wobec klienta nr 3 to zaangażowanie wobec Narodowego Banku Polskiego z tytułu posiadanych bonów skarbowych, a zaangażowanie nr 4 wobec Ministerstwa Finansów głównie z tytułu obligacji rządowych. Zaangażowanie wobec klienta nr 5 stanowi również gwarancja wykupu euroobligacji wyemitowanych przez spółkę zależną. Zaangażowanie wobec klienta nr 6 stanowią niemal wyłącznie akcje spółki podporządkowanej. Numerem 7 oznaczono zaangażowanie, które obejmuje zaangażowanie kredytowe, zaangażowanie z tytułu posiadanych papierów wartościowych oraz miarę ryzyka kredytowego związanego z transakcjami pochodnymi. Zaangażowanie to sklasyfikowane jest jako normalne. Zaangażowanie wobec klienta nr 8 dotyczy posiadanych akcji i obligacji oraz kredytów, zaangażowanie to sklasyfikowane jest jako „poniżej standardu”. Numerem 9 oznaczono zaangażowanie wobec Commerzbank AG, które wynika głównie z zawartych kontraktów na transakcje pochodne oraz z zaangażowania pozabilansowego. Zaangażowanie nr 10 stanowi zaangażowanie z tytułu kredytów wobec klienta zagranicznego i sklasyfikowane jest jako normalne.

Grupy Kapitałowe

	w tys. zł	udział w ogólnym zaangażowaniu brutto
Grupa 1	683.353	2,5%
Grupa 2	428.281	1,6%
Grupa 3	402.318	1,5%
Grupa 4	363.337	1,4%
Grupa 5	296.845	1,1%
Grupa 6	287.845	1,1%
Grupa 7	252.707	0,9%
Grupa 8	240.266	0,9%
Grupa 9	217.390	0,8%
Grupa10	195.030	0,7%

Powyższe pozycje obejmują całość zaangażowania wobec wymienionych grup kapitałowych tzn. zarówno zaangażowanie kredytowe jak i zaangażowanie inwestycyjne (z tytułu posiadanych papierów wartościowych), a także zaangażowanie pozabilansowe (gwarancje, akredytywy, kwoty niewykorzystanych kredytów). Z ogólnej kwoty zaangażowania kredytowego (bilansowego i pozabilansowego) wobec ww. grup kapitałowych w wysokości 3.367.372 tys. zł, 76,4% należności zaklasyfikowanych jest do kategorii normalnych, 6,5% do kategorii pod obserwacją, 14,7% do należności poniżej standardu, 0,6% do kategorii należności wątpliwych i 1,8% do należności straconych.

2. Wartość depozytów i kredytów w podziale na regiony geograficzne

Stan pozyskanych depozytów i udzielonych kredytów w odniesieniu do podmiotów niefinansowych przez jednostki BRE Banku SA na 31 grudnia 2003 r. przedstawiał się następująco:

Oddziały	Depozyty (tys. zł)	Kredyty*) (tys. zł)
O/Warszawa	2.059.959	1.662.244
O/Łódź	523.347	556.556
O/Lublin	411.562	424.498
O/Olsztyn	189.187	360.247
O/Poznań	946.812	783.669
O/Kraków	417.593	324.745
O/Szczecin	248.925	265.072
O/Wrocław	415.646	486.251
O/Gdańsk	259.017	331.097
O/Katowice	816.050	514.196
O/Bydgoszcz	279.721	199.056
Pion Bankowości Detalicznej	2.987.427	1.130.475
Centrala	2.224.428	3.209.063
Razem BRE:	11.779.674	10.247.169

*) Należności od sektora niefinansowego brutto

Branżowa struktura depozytów jest możliwa do określenia w odniesieniu do części klientów Banku. Klasyfikacja branżowa nie występuje w odniesieniu do osób prywatnych, klientów zagranicznych, ponadto części depozytariuszy (nie korzystających z innych produktów Banku) nie jest przypisana klasyfikacja branżowa.

Z określonej wyżej grupy klientów sklasyfikowanych według branż największa kwota depozytów przypada na klientów z branży *Handel hurtowy i komisowy (19,4%)*, branż *Obsługa nieruchomości (8,6%)*, *Pozostała działalność związana z prowadzeniem interesów (8,2%)*. *Budownictwo (5,5%)*, *Poczta i telekomunikacja (5,0%)*, *Handel detaliczny (4,6%)*. Pozostałą część sklasyfikowanych depozytariuszy charakteryzuje duże rozproszenie branżowe.

3. Informacje o zmianach wartości dotacji dla oddziałów zagranicznych.

BRE Bank SA nie posiada oddziałów zagranicznych.

4. Informacje o instrumentach finansowych.

AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU						
	Dłużne papiery wartościowe	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	Środki pieniężne oraz weksle uprawnione do redyskonta w NBP	Należności z tyt. papierów wartościowych z otrzymanym przyczecz. odkupu	Wycena instrumentów pochodnych	RAZEM
Stan na początek okresu	5 222 257	14 881	1 331 436	283 731	2 411 489	9 263 794
a) zwiększenia (z tytułu)	445 928 082	137 153	1 325 276	254 318	7 040	447 651 869
- zakupu	444 240 592	125 643				444 366 235
- zwwyżki wartości	133 052	6 727				139 779
- różnice kursowych	4 729		23 929			28 658
- reklasyfikacja papierów	393 949					393 949
- reklasyfikacja rezerw	78 080	4 783				82 863
- reklasyfikacja sell buy back i buy sell back	994 810			254 318		1 249 128
- inne zwiększenia	82 870		1 301 347		7 040	1 391 257
b) zmniejszenia (z tytułu)	447 464 061	146 414	0	283 731	0	447 894 206
- sprzedaż	445 847 896	123 180				445 971 076
- różnice kursowe	20 630	193				20 823
- zniżki wartości	123 542	5 806				129 348
- reklasyfikacja papierów wartościowych	0	17 235				17 235
- reklasyfikacja rezerw	15 429					15 429
- rozliczenie sell buy back i buy sell back	1 445 138			283 731		1 728 869
- inne zmniejszenia	11 426					11 426
Stan aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu na 31.12.03 r.	3 686 278	5 620	2 656 712	254 318	2 418 529	9 021 457

AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY				
	Dłużne papiery wartościowe	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	Udziały lub akcje w innych jednostkach	RAZEM
Stan na początek okresu	90 539	614 418	12 830	717 787
a) zwiększenia (z tytułu)	1 244 983	310 870	1 251	1 557 104
- zakupu	1 233 418	101 962	124	1 335 504
- zwwyżki wartości	10 812	82 547	139	93 498
- zmniejszenie odpisu z tyt. trwałej utraty wartości		67 303	348	67 651
- różnice kursowych			501	501
- reklasyfikacji papierów wartościowych		13 735		13 735
- reklasyfikacji rezerw		9 057		9 057
- przejęcie za wierzytelności		36 266	139	36 405
- inne zwiększenia	753			753
b) zmniejszenia (z tytułu)	1 076 142	515 660	4 794	1 596 596
- sprzedaż	1 029 748	391 426	1 951	1 423 125
- zniżki wartości	6 761	26 800	1 800	35 361
- trwała utrata wartości		1 283	216	1 499
- reklasyfikacja papierów wartościowych	26 848	40 374		67 222
- reklasyfikacji rezerw	11 636	49 598	139	61 373
- różnice kursowe	1 149	6 179	688	8 016
- inne zmniejszenia				0
Stan aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na 31.12.2003 r.	259 380	409 628	9 287	678 295

Terminy i wielkość przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu bilansowych instrumentów finansowych zawierają noty w części tabelarycznej sprawozdania finansowego przedstawiające należności i zobowiązania według terminów zapadalności/wymagalności.

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu nabywane są z intencją utrzymywania i wypracowania zysku w terminie do 3 miesięcy.

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży zakładają okres inwestowania dłuższy niż 3-miesięczny.

Zasady rachunkowości stosowane w odniesieniu do finansowych instrumentów pochodnych przedstawiono we „Wprowadzeniu do sprawozdania finansowego” w punkcie 8 „Zasady rachunkowości”, podpunkcie „Instrumenty pochodne i transakcje terminowe”.

Metody i założenia przyjęte do ustalania wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych omówiono we „Wprowadzeniu do sprawozdania finansowego” w punkcie 8 „Zasady rachunkowości”.

Sposób wprowadzania do ksiąg rachunkowych instrumentów finansowych nabytych na rynku regulowanym jest następujący:

- transakcje zawarte podczas sesji według ceny nabycia z datą waluty będącą datą zawarcia transakcji,
- transakcje pakietowe (poza sesją) według ceny nabycia z datą waluty będącą datą rozliczenia transakcji.

Ryzyko kredytowe

Odzwierciedleniem maksymalnego obciążenia ryzykiem kredytowym na dzień bilansowy jest wartość należności i zobowiązań pozabilansowych obliczana dla potrzeb ryzyka kredytowego w ramach kalkulacji adekwatności kapitałowej banku. Wartość aktywów i zobowiązań pozabilansowych Banku ważonych ryzykiem wyniosła na 31 grudnia 2003 r. 14.857.305 tys. zł.

Ryzyko stopy procentowej i kursu walutowego

Księga handlowa:

BRE Bank SA stosuje tradycyjne i nowoczesne metody pomiaru ryzyka w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej księgi handlowej. Kalkulacja odbywa się w sposób umożliwiający identyfikację ryzyka zarówno w podziale na jednostki generujące ryzyko, jak i grupy czynników ryzyka. Podstawową miarą w tym obszarze jest wartość narażona na ryzyko („VaR”). Jej wielkość jest zdeterminowana, w przeważającej mierze, przez portfel instrumentów wrażliwych na stopę procentową, takich jak obligacje skarbowe, papiery komercyjne, transakcje IRS i CIRS oraz w drugiej kolejności przez portfel instrumentów wrażliwych na zmianę kursu wymiany walutowej takich jak opcje walutowe oraz transakcje wymiany walutowej. Pozostałe grupy czynników ryzyka mają niewielki wpływ na wartość VaR.

Na koniec grudnia 2003 roku jednodniowy VaR całkowity na księdze handlowej Banku wyniósł 2,64 mln PLN, przy poziomie istotności 95% i był mniejszy od średniorocznej wartości, która wyniosła 2,84 mln PLN. VaR związany ze stopami procentowymi osiągnął na

koniec grudnia 1,8 mln PLN, i był znacząco niższy niż wartość średnioroczna, która wyniosła 2,32 mln PLN.

Księga bankowa:

Podstawowymi miarami ryzyka stopy procentowej księgi bankowej są Luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz liczony na jej bazie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”). W oparciu o wspomniane metody wykonywane są również analizy typu *stress test*.

Niedopasowanie przedziałowe dla podstawowych walut pokazują wskaźniki będące ilorazem sumy aktywów wrażliwych oraz sumy pasywów wrażliwych („RSA”/”RSL”). Ich wartości na 31 grudnia 2003 r. w przedziałach przeszacowania do 3 miesięcy i do 1 roku, przedstawia poniższa tabela:

Waluta	RSA/RSL do 3 miesięcy	RSA/RSL do 1 roku
PLN	0,83	0,80
USD	1,68	1,66
EUR	0,52	0,54

Dochód odsetkowy narażony na ryzyko, przy założeniu stabilności struktury portfeli oraz braku korelacji pomiędzy poszczególnymi walutami i przy równoległym przesunięciu krzywej o 100 punktów bazowych wynosił na koniec roku 2003:

- ✓ - 20,79 mln PLN dla waluty PLN (średnio w 2003 r. – 31,51 mln PLN),
- ✓ - 9,55 mln PLN dla waluty USD (średnio w 2003 roku – 9,67 mln PLN),
- ✓ - 21,06 mln PLN dla waluty EUR (średnio w 2003 roku – 10,66 mln PLN)

Uzasadnienie wyceny niektórych aktywów dostępnych do sprzedaży według wartości innej niż wartość godziwa:

- Optimus IC SA – akcje spółki nabyte w czerwcu 2003 r. po wartości godziwej oszacowanej na potrzeby transakcji (7.849 tys. zł),
- Unitra SA, PZU SA – nie istnieją przesłanki (typu umowy przedwstępne sprzedaży, przyjęte oferty, opcje odkupu), pozwalające na określenie ich wiarygodnej wartości godziwej. Wartość bilansowa ww. spółek na 31 grudnia 2003 r. wynosiła odpowiednio 136 tys. zł i 73.988 tys. zł,
- EL-Dystrybucja Sp. z o.o. – bardzo niewielkie zaangażowanie oraz niewielki udział w kapitale zakładowym spółki. Wartość bilansowa wynosi 76 tys. zł,
- Akcje ITI Holdings SA – wartość spółki w cenie nabycia, która jest zbliżona do wyceny za pomocą metody sumy części (242.446 tys. zł),
- Polish Pre-IPO Fund – trwała utrata wartości do wysokości oszacowanej na podstawie wyceny dokonanej według najbardziej aktualnych wartości aktywów netto przypadających na 1 udział posiadany przez Bank. Wartość bilansowa powyższych udziałów wynosi 6.916 tys. zł,
- Poland Investment Fund – wycena dokonana na podstawie najbardziej aktualnych wartości aktywów netto przypadających na 1 udział posiadany przez Bank. Wartość bilansowa na 31.12.2003 r. wynosiła 1.313 tys. zł,
- Prospekt Poland UK, L.P. – trwała utrata wartości do wysokości oszacowanej na podstawie wyceny, dokonanej według najbardziej aktualnych wartości aktywów netto

przypadających na 1 udział posiadany przez Bank. Wartość bilansowa na 31 grudnia 2003 r. – 607 tys. zł,

- Krajowa Izba Rozliczeniowa SA, Biuro Informacji Kredytowej SA, KUKI SA, Centrum Zaufania i Certyfikacji CENTRAST SA, Giełda Papierów Wartościowych SA, CeTO SA, Wschodni Bank Cukrownictwa SA, S.W.I.F.T. s.c.r.l. Akcjonariuszami tych spółek są głównie banki i inne podmioty finansowe. Uzasadnieniem wyceny tych zaangażowań w wysokości kosztu historycznego jest brak danych do określenia w wiarygodny sposób wartości godziwej ww. zaangażowań tj. akcje tych spółek nie są notowane na żadnym rynku, brak umów przedwstępnych sprzedaży, przyjętych ofert, opcji odkupu itp. Nie są znane transakcje dokonywane na tych aktywach, których wartość mogłaby posłużyć do wyceny według wartości godziwej. Wspomniane czynniki powodują, że akcje te prezentowane są w księgach Banku w wartości odpowiadającej historycznej cenie nabycia.. Łączna wartość bilansowa powyższych akcji i udziałów wynosi 11.166 tys. zł i nie jest znacząca w stosunku do wartości całego portfela inwestycyjnego Banku (ok. 0,6%). Nie stwierdzono konieczności tworzenia odpisów na trwałą utratę wartości.

W ocenie Banku przybliżona wartość godziwa tych zaangażowań jest równa ich wartości bilansowej na 31 grudnia 2003 r.

W BRE Banku SA nie ma miejsca sytuacja, w której wartość godziwa aktywów jest niższa od ich wartości bilansowej.

BRE Bank SA nie był stroną umowy, w wyniku której aktywa finansowe były przekształcone w papiery wartościowe lub umowy odkupu.

Efekt wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny był następujący:

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży

Wartość na początek okresu:	-3.569 tys. zł
Korekty aktualizujące wartość w 2003r.	
a) zwwyżki/zniżki wartości	-5.342 tys. zł
b) różnice kursowe	-6.227 tys. zł
c) podatek odroczony	671 tys. zł
d) wyksięgowanie zwyżek/zniżek wart. sprzedanych papierów	-1.241 tys. zł
e) przeksięgowanie zniżki wart. w związku z przeklasyfikowaniem papierów	1.000 tys. zł
Wartość na 31.12.2003 r.	-14.708 tys. zł

Z kapitału z aktualizacji wyceny wyksięgowana i odniesiona na rachunek wyników została łączna kwota 1.241 tys. zł, stanowiąca saldo zwyżek/zniżek wartości sprzedanych w 2003 r. papierów (obligacji, bonów skarbowych i akcji). Ponadto z kapitału z aktualizacji wyceny wyksięgowano kwotę 1.000 tys. zł stanowiącą zniżkę wartości akcji, reklasyfikowanych do innej grupy aktywów.

Wśród aktywów sprzedanych w 2003 r. wystąpiło kilka zaangażowań, dla których nie była określana wartość godziwa i papiery te były ewidencjonowane według kosztu historycznego. Dotyczy to sprzedanych przez BRE Bank akcji/udziałów spółek o łącznej wartości bilansowej wynoszącej 2.035 tys. zł.

Nie wystąpił przypadek przekwalifikowania aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej do aktywów wycenianych w skorygowanej cenie nabycia.

Poza należnościami własnymi w omawianym okresie wystąpiły odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, a nie wycenianych metodą praw własności lub według wartości godziwej w łącznej wysokości 1.498 tys. zł

W roku obrotowym zakończonym 31.12.2003 w Banku wystąpiły:

– odsetki zrealizowane od należności własnych w kwocie	682.581 tys. zł,
– odsetki zrealizowane od dłużnych papierów wartościowych	128.145 tys. zł,
– odsetki niezrealizowane od należności własnych	51.229 tys. zł,
– odsetki niezrealizowane od papierów dłużnych w kwocie	12.116 tys. zł.

Wartość odsetek zrealizowanych i niezrealizowanych od zobowiązań w 2003 r.

– od depozytów zrealizowane w wysokości	600.061 tys. zł,
– od depozytów niezrealizowane w wysokości	27.531 tys. zł,
– od zobowiązań finansowych zrealizowane w kwocie	21.438 tys. zł,
– od zobowiązań finansowych niezrealizowane w wysokości	883 tys. zł.

Terminy płatności odsetek odnoszących się zarówno do należności jak i zobowiązań prawie w całości przypadają w okresie 3 miesięcy.

Wartość nominalna kontraktów na instrumenty pochodne

W pozycji "Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży" ujęte zostały nominalne kwoty kontraktów z tytułu:

*Operacje walutowe spot i forward (dewizy i złote do wydania)	25.840.124
*Operacje walutowe spot i forward (dewizy i złote do otrzymania)	25.952.701
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych	464.449
Zobowiązania z tytułu kupionych papierów wartościowych	1.062.534
Kontrakty FRA-sprzedane	24.904.223
Kontrakty FRA-kupione	27.876.121
Opcje walutowe call kupione	2.107.869
Opcje na indeks giełd., call kupione	6.743
Opcje walutowe call sprzedane	2.498.874
Opcje na stopę proc. call sprzedane	309.000
Opcje na indeks giełd., call sprzedane	6.937
Opcje walutowe put kupione	1.910.144
Opcje na indeks giełd. put kupione	1.011
Opcje na obligacje put kupione	10.519
Opcje na pap.giełd. put kupione	23.585
Opcje walutowe put sprzedane	2.110.423
Opcje na indeks gieł. put sprzedane	1.912
Opcje na akcje put sprzedane	752
Warranty na akcje/indeks giełd. call kupione	944
Warranty na akcje /indeks giełd. call sprzedane	4.854
Futures na oblig./akcje/ind. giełd. sprzedane	205.626

Futures na ind. giełd./ KTT kupione	6.981
*SWAP stopy proc.- ods. otrzymane	34.337.440
*SWAP stopy proc. ods. płacone	34.369.929
Przejęcie emisji	147.500
Inne	16.039
Razem	184.177.234

* Dla operacji walutowych spot i forward oraz transakcji swap kwota kontraktu przedstawiona została zarówno jako należność oraz jako zobowiązanie.

Zawieranie transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi jest jedną z dziedzin działalności operacyjnej BRE Banku SA. Zawieranie tych transakcji przez Bank służy zarówno zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej, walutowym oraz rynkowym, jak również jest rezultatem oferty skierowanej do klientów Banku.

Zasady rachunkowości stosowane w odniesieniu do instrumentów finansowych przedstawiono we „Wprowadzeniu” do niniejszego sprawozdania w punkcie „Zasady rachunkowości”, podpunkt „Instrumenty pochodne i transakcje terminowe”.

System zarządzania i kontroli ryzyka w BRE Banku SA

Proces zarządzania ryzykiem w Banku realizowany jest poprzez właściwe dopasowanie trzech niezbędnych elementów składających się na efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka. Wspomniane elementy to:

- struktura organizacyjna – obejmująca podział kompetencji oraz przydzielenie funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania i kontroli ryzyka,
- metodologia pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiąca warunek prawidłowego szacowania przez Bank ponoszonego ryzyka,
- wsparcie informatyczne – konieczne do zapewnienia właściwego procesu oraz warunkujące dostarczania właściwych informacji w czasie odpowiednim do natury poszczególnych typów ryzyka, którymi Bank zarządza.

Struktura organizacyjna

W roku 2003 struktura organizacyjna nie uległa zmianie. Zgodnie z naturą tego procesu zarządzanie i kontrola ryzyka stanowi w BRE Banku SA proces, który przebiega na trzech zasadniczych poziomach:

- a) decyzji strategicznych podejmowanych przez Zarząd Banku w ramach systemu komitetów ryzyka:
  - Komitet ds. Zarządzania Kapitałem, Aktywami i Pasywami, który odpowiedzialny jest przede wszystkim za zatwierdzanie zasad zarządzania ryzykiem w odniesieniu do ogólnej zdolności Banku do podejmowania ryzyka, alokację kapitału do poszczególnych obszarów ryzyka oraz nadzór nad realizacją wyniku finansowego względem podejmowanego ryzyka,
  - Komitet Ryzyka Finansowego, którego główną funkcją jest nadzór nad realizacją przez Bank wymagań nadzorczych i systemem limitów ryzyka, akceptowanie metod pomiaru ryzyka oraz regularne monitorowanie wyników finansowych.

Działalność Zarządu jest wspierana przez Departament Ryzyka Finansowego oraz Departament Controllingu i Informacji Zarządczej;

- b) kontroli strategicznej realizowanej przez pion ryzyka, tj. Departament Ryzyka Finansowego, Departament Kredytów i Departament Administrowania Kredytami. Pion ryzyka odpowiedzialny jest za rozwój systemu ryzyka, systemu strategicznych limitów ryzyka, monitorowanie ryzyka w oparciu o model wewnętrzny;
- c) operacyjnego zarządzania ryzykiem realizowanego na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych podejmujących ryzyko. Szczególne funkcje spełniają w tym zakresie Departament Skarbu – jednostka wyspecjalizowana w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej Banku oraz płynnością, a także Departament Rynków Finansowych zarządzający ryzykiem kursowym oraz prowadzący operacje na księdze handlowej Banku.

Podstawowym założeniem przyjętym przy konstruowaniu systemu zarządzania i kontroli ryzyka jest rozdzielenie jednostek organizacyjnych kontrolujących ryzyko od jednostek biznesowych, a więc podejmujących ryzyko, co zostało odzwierciedlone w strukturze organizacyjnej BRE Banku SA.

Metody pomiaru ryzyka

Rok 2003 przyniósł kilka bardzo istotnych zmian w zakresie stosowanych metod pomiaru ryzyka. Choć Bank skupił się przede wszystkim na szczegółowym dostrojeniu już stosowanych metod, to jednak równocześnie wdrożono w zakresie ryzyka kredytowego pomiar w oparciu o metodę wartości zagrożonej, a w obszarze pomiaru ryzyka płynności nastąpiła istotna zmiana jakościowa polegająca na wprowadzeniu monitorowania wszystkich aspektów płynności finansowej Banku w trybie dziennym oraz konsekwentnym zastosowaniu metod opartych o analizę przepływów pieniężnych w miejsce tradycyjnych, w naszym przekonaniu nieadekwatnych metod opartych o stany księgowe. Do pomiaru i szacowania wszystkich rodzajów ryzyka BRE Bank stosuje nowoczesne metody. W zakresie ryzyka rynkowego księgi handlowej stosuje się metodę wartości zagrożonej („VaR”), analizę wrażliwości oraz analizę scenariuszy warunków skrajnych, dla ryzyka stopy procentowej księgi bankowej, poza tradycyjną metodą luki odsetkowej, prowadzi się pomiary wrażliwości m.in. metodą dochodów narażonych na ryzyko („EaR”). Ryzyko płynności jest monitorowane zarówno w oparciu o wymagania zewnętrzne (luka płynnościowa) jak i model wewnętrzny zbudowany na podstawie analiz specyfiki banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych pozycji. Ryzyko kredytowe mierzone jest przy wykorzystaniu szerokiego zakresu analiz portfelowych, które podlegają ciągłemu rozwojowi - między innymi wdrożona została, jak już wspomniano na wstępie, metoda wartości zagrożonej (CVaR).

Wsparcie informatyczne

W związku z tym, że podstawą efektywnego wykorzystania w praktyce wyników analiz i oszacowania ryzyka jest istnienie oprogramowania odpowiednio wspierającego proces monitorowania i kontroli ryzyka, stosowane oprogramowanie zostało poddane zmianom, które umożliwiają adekwatną obsługę i kontrolę poszczególnych portfeli Banku. Kontrola ryzyka rynkowego portfela handlowego jest wsparta przez system front-office Kondor+, stanowiący narzędzie wspierające zarządzanie poszczególnymi pozycjami handlowymi w jednostkach operacyjnych i zarządzanie pozycją odsetkową Banku, stanowiąc jednocześnie źródło informacji o portfelach dla eksploatowanego w obszarze kontroli ryzyka systemu SAS/Risk Dimensions. Jest to narzędzie przeznaczone do kalkulacji i monitorowania ryzyka

księgi handlowej. W tej chwili system ten jest rozszerzany o analizy z zakresu ryzyka stopy procentowej księgi bankowej. Adekwatność kapitałowa jest monitorowana w oparciu o oprogramowanie pozwalające na codzienną, automatyczną kalkulację wymogów kapitałowych oraz współczynnika wypłacalności. W zakresie kontroli ryzyka płynności następuje ciągle unowocześnianie aplikacji analitycznych i kontrolnych, są one integrowane w ramach systemu opartego, podobnie jak w przypadku ryzyka rynkowego, o SAS/Risk Dimensions.

Rachunkowość zabezpieczeń

BRE Bank SA nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

5. Dane o zawartych kontraktach opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych.

Bank nie zawierał kontraktów opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych.

6. Szczegółowe dane o aktywach, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań własnych oraz zobowiązań strony trzeciej.

Na dzień 31 grudnia 2003 r. bony skarbowe w kwocie 47.901 tys. zł (o wartości nominalnej 49.120 tys. zł) były zdeponowane na wydzielonym rachunku w NBP jako zabezpieczenie na rzecz Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych wymagane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Bank ma pełne możliwości dysponowania wyżej wymienionymi składnikami majątku.

7. Informacje na temat nie ujętych w bilansie transakcji z przyrzeczeniem odkupu.

Należności i zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu typu REVERSE REPO i REPO ujmowane są w bilansie. W roku obrachunkowym zakończonym 31 grudnia 2003 r. nie wystąpiły transakcje typu sell/buy back księgowane pozabilansowo.

8. Udzielone zobowiązania finansowe.

Zobowiązania dotyczące finansowania stanowią kwoty udzielonych i niewykorzystanych kredytów, a także zobowiązania z tytułu wystawionych i potwierdzonych akredytyw.

Wielkość udzielonych zobowiązań finansowych na 31 grudnia 2003 r. wyniosła 3.866.943 tys. zł, na co składają się następujące elementy:

	w tys. zł
Zobowiązania z tytułu udzielonych i niewykorzystanych kredytów	3.783.054
w tym zobowiązania bezwarunkowe	3.244.312
Akredytywy własne i potwierdzone	83.889

Kwota rezerw na udzielone zobowiązania finansowe na 31 grudnia 2003 r. wyniosła 292 tys. zł.

Pozabilansowe zobowiązania finansowe Banku wobec jednostek powiązanych na 31 grudnia 2003 r. wyniosły 90.440 tys. zł, z czego zobowiązania wobec jednostek objętych konsolidacją 89.788 tys. zł.

9. Udzielone zobowiązania gwarancyjne.

Główne typy gwarancji udzielanych przez Bank obejmują gwarancje dobrego wykonania kontraktu, gwarancje terminowej płatności, gwarancje celne, gwarancje przetargowe, gwarancje zwrotu zaliczki, gwarancje spłaty kredytu.

Zobowiązania Banku z tytułu udzielonych gwarancji na 31 grudnia 2003 r. wyniosły 3.687.102 tys. zł.

Kwota rezerw utworzonych na zobowiązania gwarancyjne na 31 grudnia 2003 r. wyniosła 13.126 tys. zł.

Zaangażowanie Banku wobec jednostek powiązanych z tytułu udzielonych gwarancji na 31 grudnia 2003 r. wynosiło 2.584.399 tys. zł, z czego z tytułu gwarancji udzielonych na rzecz jednostek objętych konsolidacją 2.546.174 tys. zł. Najważniejsze pozycje stanowią tu gwarancje wykupu euroobligacji udzielone na zlecenie spółek zależnych, tj. BRE International Finance BV oraz spółki BRE Finance France SA o równowartości odpowiednio 1.533.025 tys. zł i 943.400 tys. zł.

Lista emisji objętych gwarancją objęcia przez BRE Bank SA– stan na 31 grudnia 2003r.

Emitent	Rodzaj gwarantowanych papierów	Kwota gwarancji w PLN	Informacja o powiązaniach finansowych, organizacyjnych i personalnych	Zbywalność papieru
BRE.locum Sp. z o.o.	Weksle inwestycyjne	60 000 000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BRE Bank SA posiada 49,99% udziałów w Spółce, a Tele-Tech Investment Sp. z o.o.– 50,01% udziałów ▪ 1 członek Zarządu ▪ 3 członków w Radzie Nadzorczej Spółki; 	Zbywalne
Polfactor SA	Weksle Inwestycyjne	30 000 000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BRE Bank SA i Intermarket Bank AG posiadają po 50% udziałów w Spółce; ▪ 2 członków Zarządu Spółki ▪ 2 członków w Radzie Nadzorczej Spółki; 	Zbywalne

PKN ORLEN SA	Obligacje	50 000 000	Brak	Zbywalne
WestLB Polska SA	Certyfikaty depozytowe	50 000 000	Brak	Zbywalne
Prokom Software SA	Obligacje	80 000 000	Brak	Zbywalne
Skarbiec Asset Management Holding	Obligacje	60 000 000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BRE Bank SA posiada 99,9993% kapitału, reszta jest w posiadaniu TELE-TECH Investment Sp.z o.o.; ▪ 3 członków Zarządu Spółki ▪ 4 członków w Radzie Nadzorczej Spółki. 	Zbywalne

*) Powyższe zestawienie nie obejmuje umów, które zobowiązywały do jednorazowego objęcia papierów wartościowych, a nadal obowiązują w zakresie obsługi tych papierów, prowadzenia ich ewidencji itp.

Inne zobowiązania warunkowe

1. W dniu 23 maja 2001 r. spółka Art-B Export-Import w likwidacji skierowała do rozpoznającego sprawę Sądu Okręgowego w Warszawie pismo procesowe, w którym dokonała wyliczenia strat poniesionych w wyniku dokonanego na zlecenie Art-B Export-Import transferu do Izraela kwoty 43,4 mln USD. Wyliczenie strat opiewa łącznie na kwotę 20,3 mln zł i stanowi niewiele ponad 1/10 kwoty zgłoszonej w pozwie. Pełnomocnik Art-B Export-Import w likwidacji potwierdził to wyliczenie na rozprawie 22 sierpnia 2001 r., co oznacza, że nawet w przypadku niekorzystnego dla Banku wyroku sąd nie zasądzi kwoty wyższej niż wyliczona przez Art-B Export-Import w likwidacji jako całkowita suma. Na wniosek banku LEUMI LE ISRAEL miało miejsce przypozwanie BRE Banku w procesie toczącym się w Jerozolimie z powództwa Art-B Export-Import w likwidacji. Wniosek banku izraelskiego motywowany był udziałem BRE Banku w transferze dochodzonej kwoty. Zarząd BRE Banku, w oparciu o opinie doradców prawnych, ma podstawy sądzić, że roszczenia likwidatora są bezzasadne..

2. Zgodnie z umową sprzedaży akcji „cable.com” SA, Bank posiada opcję odkupu tych akcji od 4 podmiotów, które zakupiły je od Banku. Jednocześnie podmioty te posiadają opcję odsprzedaży akcji do Banku.

3. Dom Inwestycyjny BRE Banku SA, (spółka zależna) jest stroną w sporze z Klientem Spółki. W pierwszej instancji sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 12.353 tys. zł plus odsetki (łącznie 19.715 tys. zł). Ewentualne zobowiązanie powstałe wskutek niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu obciąży BRE Bank. Dom Inwestycyjny BRE Banku SA złożył apelację od tego wyroku wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

W ocenie BRE Banku ryzyko niekorzystnego dla Domu Inwestycyjnego rozstrzygnięcia Sądu II instancji (tj. utrzymania wyroku I instancji) jest nieznaczne.

Zobowiązania warunkowe otrzymane

Na 31 grudnia 2003 r. kwota zobowiązań warunkowych otrzymanych przez BRE Bank SA wynosiła 505.401 tys. zł, z czego 396.767 tys. zł stanowiły otrzymane gwarancje stanowiące zabezpieczenia udzielonych kredytów i gwarancji, a 108.634 tys. zł stanowiły kwoty przyznanych i niewykorzystanych kredytów od banków zagranicznych.

10. Informacje o zaproponowanej do wypłaty dywidendy, jeśli nie została ona zatwierdzona.

Zarząd BRE Banku podjął uchwałę w sprawie przedłożenia do rozpatrzenia przez walne zgromadzenie BRE Banku nie wypłacania dywidendy dla akcjonariuszy za rok 2003.

11. Zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy.

Nie dotyczy.

12. Zobowiązania wobec budżetu państwa lub gminy z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli.

Zobowiązania wobec budżetu przypadające na 2003 r. zostały zapłacone. Dotyczyły one prawa wieczystego użytkowania gruntów, na których położone są budynki i budowle użytkowane przez Bank i wyniosły łącznie 2.878 tys. zł. Najważniejsze pozycje dotyczyły nieruchomości gruntowych położonych w Warszawie przy ul. Senatorskiej i Królewskiej (2.454 tys. zł) oraz nieruchomości położonej w Katowicach, na której znajduje się siedziba oddziału BRE Banku SA (162 tys. zł).

13. Informacja o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie.

W dniu 28 lutego 2003 roku nastąpiła rejestracja połączenia Banku Częstochowa SA i BRE Banku SA. Połączenie banków nastąpiło na podstawie art. 492 par.1 pkt.1 Kodeksu spółek handlowych, tj. przez przeniesienie całego majątku Banku Częstochowa SA na BRE Bank SA jako bank przejmujący, w zamian za akcje własne (50.214 akcji o wartości nominalnej 200.856 zł), które BRE Bank SA przydzielił akcjonariuszom mniejszościowym Banku Częstochowa SA w zamian za akcje tego banku.

14. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych na własne potrzeby.

W 2003 roku BRE Bank SA nie poniósł kosztów wytworzenia środków trwałych na własne potrzeby.

15. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego.

W 2003 roku BRE Bank SA poniósł nakłady inwestycyjne na aktywa niefinansowe w wysokości 168.163 tys. zł, na 2004 rok planowane są nakłady w wysokości 262.082 tys. zł. Na zakup akcji, udziałów i jednostek uczestnictwa mających charakter strategiczny w 2003 r. Bank poniósł nakłady w wysokości 50.109 tys. zł., na 2004 r. planowane są nakłady w wysokości ok. 75 mln zł. Powyższa kwota planowanych nakładów na aktywa finansowe nie obejmuje planowanego zakupu akcji Rheinhyp-BRE Banku Hipotecznego („Rheinhyp”). W dniu 29 stycznia 2004 r. BRE Bank i Eurohypo AG podpisały warunkową przedwstępną umowę dotyczącą nabycia przez BRE Bank 50% akcji Rheinhyp o wartości nominalnej 67,5 mln zł. Cena sprzedaży zostanie obliczona na podstawie wartości księgowej Rheinhyp. Równoległe ze sfinalizowaniem transakcji, BRE Bank i Eurohypo AG podejmą niezbędne czynności, w wyniku których BRE Bank przejmie wierzytelności Eurohypo AG z tytułu pożyczki podporządkowanej udzielonej Rheinhyp, na zasadach zaaprobowanych przez Komisję Nadzoru Bankowego.

16. Znaczące transakcje z podmiotami powiązanymi z BRE Bankiem SA.

W 2003 roku Bank udzielił kredytów jednostkom powiązanym o równowartości 283.383 tys. zł.

Łączne zaangażowanie bilansowe Banku wobec podmiotów podporządkowanych z tytułu udzielonych kredytów wyniosło na 31 grudnia 2003 r. 526.969 tys. zł, co stanowi ok. 2% ogółu zaangażowania bilansowego brutto wobec sektora finansowego i niefinansowego. Bank stosuje wobec spółek podporządkowanych zasady polityki kredytowej oparte na warunkach rynkowych.

Znaczące operacje kupna/sprzedaży zrealizowane z podmiotami powiązanymi w 2003 r. to:

- umowa kupna akcji spółki Optimus IC SA od spółki Optimus SA. Wartość transakcji wyniosła 7.843 tys. zł (płatne przelewem),
- umowa sprzedaży udziałów w BRE.locum Sp. z o.o. do spółki Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”). Wartość transakcji 9.685 tys. zł. Ponadto TTI zawarł z BRE Bankiem przedwstępną umowę sprzedaży na rzecz BRE Banku 1.601 udziałów w spółce BRE.locum Sp. z o.o. stanowiących 20,01% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników. Wiążąca umowa sprzedaży zostanie zawarta do 31 grudnia 2008 r. po cenie odpowiadającej wartości aktywów netto przypadających na 1.601 udziałów w spółce BRE.locum. Na poczet wykonania ww. transakcji BRE Bank przekazał TTI zadatek w wysokości 9.685 tys. zł. Rozliczenie nastąpiło w ramach wzajemnej kompensaty należności.

Dane liczbowe dotyczące transakcji z jednostkami konsolidowanymi metodą pełną i wycenianymi metodą praw własności w tys. zł

Nazwa spółki	Aktywa			Pasywa			Rachunek Wyników				Pozabilans		
	Należności	Odsetki od należności	Razem	Zobowiązania	Odsetki od zobowiązań	Razem	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane	Zobowiązania z realizacji kupna sprzedaży
BRE Bank SA	1 008 068	2 276	1 010 344	2 562 339	0	2 562 339	25 703	53 369	1 918	2 839	2 636 188	0	1 461 187
BRE Corporate Finance SA	2 161	0	2 161	0	0	0	6	90	0	177	0	3 878	0
Dom Inwestycyjny BRE Bank SA	98 297	0	98 297	15 149	0	15 149	3 916	17	1 628	539	0	1 036	0
BRE International Finance B.V.	1 448 500	0	1 448 500	0	0	0	43 837	2 582	0	0	0	1 533 025	0
PTE Skarbiec Emerytura SA	3 397	0	3 397	20	0	20	95	107	0	0	0	3 000	0
Skarbiec Asset Management Holding SA	5 044	0	5 044	1 989	0	1 989	383	318	0	208	0	60 736	0
BRE Leasing Sp. z o.o.	22 925	0	22 925	200 164	51	200 215	575	3 296	1 211	570	0	31	553 611
RHEINHYP-BRE Bank Hipoteczny SA	26 374	0	26 374	392 208	839	393 047	553	7 166	0	140	0	0	907 576
TRANSFINANCE a.s	0	0	0	4 824	0	4 824		353	0	0	0	42 247	0
Polfactor SA	1 000	0	1 000	106 589	0	106 589	3	5 902	0	142	0	42 567	0
Intermarket Bank AG	0	0	0	18 868	0	18 868		703	0	0	0	0	0
Centrum Rozliczeń i informacji CERI	8 343	0	8 343	31	0	31	170	0	0	0	0	0	0
Magyar Factor Rt.	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0
BRE Finance France SA	945 252	0	945 252	0	0	0	3 827	0	0	0	0	943 400	0
TV-Tech Investment I Sp. z o.o.	119	0	119	158 971	0	158 971		0	0	0	0	0	0
Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	927	0	927	109 255	1 386	110 641	4	5 169	0	142	0	6 268	0
AMBRESA Sp. z o.o.	344	0	344	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
ServicePoint Sp. z o.o.	333	0	333	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
FAMCO SA	2 793	0	2 793	0	0	0	23	0	0	0	0	0	0
BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 1 Sp. komandytowa	8	0	8	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0
BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	16	0	17	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0
AMBRESA Sp. z o.o. - BRELLA Sp. komandytowa	9	0	9	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0
Promes Sp. z o.o.	368	0	368	79	0	79	23	12	0	0	0	0	0
BRE.locum Sp. z o.o.	1 077	0	1 077	65 722	0	65 722	49	0	0	0	0	37 500	0
Billbird. SA	2 140	0	2 140	0	0	0	116	0	0	0	0	400	0
e-Card SA	360	0	360	2 500	54	2 554	17	31	0	0	0	159	0
Xtrade SA	36	0	36	267	0	267	8	7	0	0	0	0	0
CommerzBank A.G	5 298	0	5 298	838 789	438	839 227	114	6 891	0	0	106 871	58 793	5 816

BRE Bank SA

Raport finansowy za okres 01.01.2003 r. – 31.12.2003 r.

17. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji metodą pełną lub praw własności.

W 2003 roku nie występowały wspólne przedsięwzięcia.

18. Informacje o przychodach i kosztach prowadzenia przez bank działalności maklerskiej.

Bank nie prowadzi bezpośrednio działalności maklerskiej. Jest ona zlokalizowana w spółce zależnej Dom Inwestycyjny BRE Banku SA, którą Bank obejmuje skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym metodą pełną.

19. Informacje o odpisach należności nieściągalnych.

W 2003 r. dokonano odpisów należności nieściągalnych w stosunku do których utworzono wcześniej rezerwy w kwocie 35.768 tys. zł.

20. Informacje o kosztach związanych z tworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników.

Koszt utworzonych w 2003 roku rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników wyniósł 2.854 tys. zł.

21. Informacje o kosztach poniesionych na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych.

Bank nie prowadzi pracowniczego programu emerytalnego dla pracowników, prowadzi natomiast grupowe ubezpieczenie na życie z funduszem inwestycyjnym. Koszty tego ubezpieczenia w 2003 r. wyniosły 5.030 tys. zł.

22. Informacje o prowadzonej działalności powierniczej.

BRE Bank SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi Funduszy Inwestycyjnych i Emerytalnych.

23. Informacje o sekurytyzacji aktywów.

W BRE Banku SA nie występowały przypadki sekurytyzacji aktywów.

24. Przeciętne zatrudnienie.

Przeciętne zatrudnienie w BRE Banku SA w 2003 roku wyniosło 2.811 osób.

Bank nie prowadzi podziału pracowników na grupy zawodowe.

25. Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród, wypłaconych lub należnych osobom zarządzającym i nadzorującym emitenta.

Wynagrodzenia za 2003 r. wynosiły:

Zarząd BRE Banku SA	8.697 tys. zł
w tym: bonus roczny	1.394 tys. zł
Rada Nadzorcza	1.766 tys. zł

Członkowie Zarządu BRE Banku SA uzyskali ponadto w tym okresie wynagrodzenie w kwocie 223 tys. zł z tytułu zasiadania w zarządach i radach nadzorczych spółek powiązanych. Przedłużeniu do 2006 r. uległ program opcji menedżerskich dla członków kierownictwa BRE Banku uprawniający Członków Zarządu do nabycia łącznie 135.000 opcji na akcje BRE Banku. Uruchomiony został ponadto nowy program opcji menedżerskich dla kierownictwa BRE Banku uprawniający Członków Zarządu do nabycia w latach 2003 – 2008 łącznie 168.000 opcji na akcje BRE Banku. W roku 2003 nabyli oni prawo do 33.600 opcji w ramach tego programu.

26. Informacje o wartości niespłaconych zaliczek, kredytów pożyczek, gwarancji, poręczeń lub innych umów zobowiązujących do świadczenia na rzecz emitenta, jednostek od niego zależnych i z nim stowarzyszonych z podaniem warunków oprocentowania i spłaty tych kwot, udzielonych osobom zarządzającym i nadzorującym.

Zadłużenie członków Zarządu BRE Banku SA na 31 grudnia 2003 r. z tytułu niespłaconych:

Pożyczek mieszkaniowych	287 tys. zł
Innych pożyczek	6.796 tys. zł
Gwarancji	2,5 tys. zł

Członkowie Zarządu Banku nie byli zadłużeni z tytułu pożyczek gotówkowych. Pozycja „Inne pożyczki” odnosi się do kredytów zaciągniętych w ramach Private Banking. Kredyty te zostały udzielone na warunkach rynkowych.

Członkowie Rady Nadzorczej na 31 grudnia 2003 r. nie byli zadłużeni z tytułu pożyczek.

Zadłużenie pracowników i byłych pracowników Banku (poza ww. zadłużeniem członków Zarządu) z tytułu pożyczek gotówkowych wyniosło na 31 grudnia 2003r. 4.344 tys. zł, a z tytułu pożyczek mieszkaniowych 12.643 tys. zł.

Pożyczki gotówkowe udzielone pracownikom przez BRE Bank SA oprocentowane są wg zmiennej stopy redyskonta weksli. Tylko ok. 0,3% pożyczek gotówkowych oprocentowanych jest według stawek transferowych plus 2% marży.

Pożyczki mieszkaniowe oprocentowane są w wysokości 1% w skali roku.

Wszystkie pożyczki spłacane są w ratach miesięcznych.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz współmałżonkowie, krewni i inne osoby z nimi powiązane na 31 grudnia 2003 r. nie mieli zobowiązań wobec spółek zależnych i stowarzyszonych z tytułu niespłaconych: zaliczek, gwarancji, poręczeń lub innych umów zobowiązujących do świadczeń.

27. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych, które zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym za 2003 r.

W BRE Banku SA nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym za 2003 r.

28. Informacje o znaczących zdarzeniach, które wystąpiły po dniu bilansowym i nie zostały uwzględnione w sprawozdaniu finansowym.

- Dnia 15 stycznia 2004 r. BRE Bank podpisał z potencjalnym inwestorem w Zakładach Mięsnych Pozmeat SA z siedzibą w Poznaniu, umowę ramową określającą warunki współpracy w zakresie restrukturyzacji zadłużenia spółki.
- W dniu 26 stycznia 2004 r. BRE Bank wyemitował 479.500 obligacji imiennych serii A o wartości nominalnej 1 (jeden) grosz każda z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji zwykłych na okaziciela BRE Banku i terminem wykupu 3 lipca 2006 r. Emisja obligacji umożliwi realizację programu opcji menedżerskich.
- W dniu 29 stycznia 2004 r. spółka Tele –Tech Investment Sp. z o.o., w miejsce BRE Banku, zakupiła od Elektrimu Telekomunikacji Sp. z o.o. (ET Sp. z o.o.) 100% akcji spółki EL-Net SA oraz 100% udziałów w spółce EL Sp. z o.o. Zakup ww. akcji i udziałów nastąpił w wyniku wykonania przedwstępnej umowy zawartej 30 czerwca 2003 r. pomiędzy BRE Bankiem a ET Sp. z o.o. Na podstawie umowy zawartej w dniu 23 stycznia 2004 r. Bank i Tele-Tech Investment Sp. z o.o. dokonał w dniu 29 stycznia 2004 r. sprzedaży wierzytelności w stosunku do spółek EL-Net SA, EL Sp. z o.o. i Telefonii Regionalna Sp. z o.o. oraz akcji spółki EL-Net SA i udziałów w spółkach EL Sp. z o.o. i Telefonii Regionalna Sp. z o.o. do spółek Netia Ventures Sp. z o.o. i Tedec Sp. z o.o.
- W dniu 29 stycznia 2004 r. BRE Bank SA i Eurohypo AG podpisały warunkową przedwstępną umowę sprzedaży akcji, dotyczącą nabycia przez BRE Bank 50% akcji Rheinhyp-BRE Banku Hipotecznego SA („Rheinhyp-BRE”) o wartości nominalnej 67.500.000 zł. Cena sprzedaży zostanie obliczona przez Strony na podstawie wartości księgowej Rheinhyp-BRE. BRE Bank i Eurohypo AG ustaliły, iż zawrą umowę ostateczną sprzedaży akcji Rheinhyp-BRE po spełnieniu warunków przewidzianych w warunkowej przedwstępnej umowie sprzedaży akcji. Jeżeli warunki te nie zostaną spełnione do 31 lipca 2004 r., warunkowa przedwstępna umowa sprzedaży akcji wygaśnie. Jednocześnie BRE Bank i Eurohypo AG podejmą wszystkie niezbędne czynności, w wyniku których BRE Bank przejmie wierzytelności Eurohypo AG z tytułu pożyczki podporządkowanej udzielonej Rheinhyp-BRE, na zasadach zaaprobowanych przez Komisję Nadzoru Bankowego.

29. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących roku obrotowego mających wpływ na istotną zmianę struktury pozycji bilansowych oraz wyniku finansowego

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy BRE Banku SA w dniu 21 maja 2003 r. podjęło uchwały o pokryciu straty z lat ubiegłych w kwocie 607.993 tys. zł z kapitałów rezerwowych Banku. Na kwotę tę złożyła się strata poniesiona w roku 2002 w wysokości 379.221 tys. zł oraz niepodzielona strata lat ubiegłych powstała w wyniku odniesienia na wynik z lat ubiegłych efektu zmian zasad rachunkowości w 2002 r. (228.772 tys. zł).

30. Informacje o relacjach między prawnym poprzednikiem a emitentem oraz o sposobie przejęcia aktywów i pasywów

Powyższa sytuacja nie dotyczy BRE Banku SA.

31. Sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe, przynajmniej w odniesieniu do podstawowych pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat, skorygowane odpowiednim wskaźnikiem inflacji, z podaniem źródła wskaźnika oraz metody jego wykorzystania, z przyjęciem okresu ostatniego sprawozdania finansowego jako okresu bazowego – jeżeli skumulowana średnioroczna stopa inflacji z okresu ostatnich trzech lat działalności emitenta osiągnęła lub przekroczyła wartość 100%.

Przez ostatnie 3 lata wartość skumulowanej średniorocznej stopy inflacji nie przekroczyła 100%.

32. Zestawienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym i porównywalnych danych finansowych, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi.

Wycena instrumentów pochodnych prezentowana uprzednio w pozycji „Inne aktywa”, w obecnym sprawozdaniu przedstawiona została w pozycji „Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe”. Zgodnie z zaleceniami NBP, dotyczącymi prezentacji w rachunku zysków i strat, wynik ze sprzedaży jednostek podporządkowanych prezentowany uprzednio w pozycji „Wynik operacji finansowych”, przedstawiony jest w pozycji „Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu”. Korekty wprowadzone zostały w odniesieniu do danych na 31 grudnia 2002 r., co oznacza, że dane prezentowane w ww. pozycjach są porównywalne.

33. Zmiany stosowanych zasad (polityki) rachunkowości i sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, dokonanych w stosunku do poprzedniego roku obrotowego (lat obrotowych), ich przyczyny, tytuły oraz wpływ wywołanych tym skutków finansowych na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik finansowy i rentowność.

Począwszy od stycznia 2003 r. Bank tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze na podstawie wyceny aktuarialnej zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 19.

Ponadto począwszy od 2003 r. Bank rozlicza w czasie prowizje otrzymane/zapłacone w kwocie powyżej 500 tys. zł przez okres trwania transakcji.

Dokonane zmiany nie mają istotnego wpływu na sytuację i wynik finansowy Banku.

34. Dokonane korekty błędów podstawowych, ich przyczyny, tytuły oraz wpływ wywołanych tym skutków finansowych na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik finansowy i rentowność.

W BRE Banku SA w roku obrotowym nie miały miejsca korekty błędów podstawowych.

35. Możliwość kontynuowania działalności.

Nie występuje niepewność, co do możliwości kontynuowania działalności przez BRE Bank SA.

36. Sprawozdanie finansowe za okres w ciągu, którego nastąpiło połączenie spółek.

Powyższa sytuacja nie dotyczy BRE Banku SA.

37. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

BRE Bank SA sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Listę spółek objętych konsolidacją zamieszczono w punkcie 5 „Wprowadzenia do raportu finansowego”.